

सिंचन व्यवस्थापन आस्थापना रकमांचा
परतावा शासनाच्या एकत्रित निधीमध्ये
जमा करण्याची सुधारित कार्यपद्धती.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन परिपत्रक क्र. बीजीएम १०२१/प्र. क्र. १२८/अर्थ - २
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक: ०६ मार्च, २०२३

वाचा:-

- (१) जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय क्रमांक देवदु २०१५/(८३६/२०१५)/सि.व्य. (कामे), दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०१६.
- (२) जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय क्रमांक देवदु २०१५/(८३६/२०१५)/सि.व्य. (कामे), दिनांक ०३ सप्टेंबर, २०१९.
- (३) जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक बीजीएम १०१६/(२४१/२०१६)/अर्थ-२, दि. २९ नोव्हेंबर, २०१६.
- (४) जलसंपदा विभाग, शासन पत्र क्रमांक बीजीएम १०१६/(२४१/२०१६)/अर्थ-२, दि. १२ मे, २०१७.
- (५) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण - १००९/प्र. क्र. ३२/कोषा प्रशा-५, दि. ०१.०७.२०१६.
- (६) कोषागार अधिकारी, आभासी कोषागार कार्यालय, संचालनालय, लेखा व कोषागारे, मुंबई यांचे क्र. व्ह. ट्रे./नस्ती क्र. wrd/२०२३/२५-६०, दि. २२.०२.२०२३ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना :-

जलसंपदा विभागाच्या दि. १७ नोव्हेंबर, २०१६ चे शासन निर्णयान्वये पाटबंधारे विकास महामंडळांच्या अधिनियमातील तरतूदीनुसार महामंडळांच्या अखत्यारीतील सिंचन प्रकल्पांचे व्यवस्थापन महामंडळाकडे वर्ग केले आहेत. पाणीपट्टी वसूलीची रक्कम सिंचन प्रकल्पांच्या देखभाल दुरुस्तीसाठी व आस्थापना खर्चासाठी वापरण्यास मान्यता दिलेली आहे. महामंडळांतर्गत सिंचन व्यवस्थापन आस्थापना खर्चासाठी शासन स्तरावरून देण्यात येणा-या अनुदानाचा परतावा, महामंडळांनी पाणीपट्टीमधून उपलब्ध होणा-या निधीतून संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयाच्या परि. क्र. २ व ३ मधील सुत्रानुसार सन २०१७-१८ पासून दरवर्षी २५% प्रमाणे शासनास अदा करावे असे संदर्भ क्र. २ मधील शासन निर्णयान्वये निर्देश दिलेले आहेत.

२. त्यानुषंगाने संदर्भ क्र. ३ अन्वये महामंडळांकडे जमा होणाऱ्या सिंचन व बिगर सिंचन पाणीपट्टी रक्कमेचा विनियोग, वितरण करण्यासाठी बँकखाते उघडण्याबाबत सूचना देण्यात आलेल्या होत्या. तसेच, संदर्भ क्र. ४ मध्ये नमूद जमेच्या लेखाशीर्षाखाली संबंधीत महामंडळे व्यवस्थापन आस्थापना रकमांचा परतावा शासनाकडे चलनाद्वारे बँकेत रकमा जमा करून वर्ग करीत होते. परंतु काही महामंडळांना चलनाद्वारे शासन खात्यात रक्कम जमा करण्यास तांत्रिक अडचणी उद्भवत होत्या.

३. कर व करेतर महसूलाच्या जमा होणाऱ्या रकमांचा भरणा करण्यासाठी GRAS (Government Receipts Accounting System) ही प्रणाली विकसीत करण्यात आली असून वित्त विभागामार्फत सर्व महसूली रकमा ग्रास (GRAS) प्रणालीमार्फत भरणा करणेबाबत माहे फेब्रुवारी, २०२१ मध्ये सूचना देण्यात आल्या आहेत.

त्यास अनुसरून जलसंपदा विभागाचा GRAS प्रणालीमध्ये समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

परिपत्रक :-

१. सदर परिपत्रक निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून जलसंपदा विभागाच्या अधिनस्त असलेल्या ५ महामंडळांतर्गत जमा होणाऱ्या सिंचन व बिगर सिंचन पाणीपट्टीच्या रकमांमधून सिंचन व्यवस्थापन आस्थापना रकमांचा परतावा यापुढे फक्त ग्रास (GRAS) प्रणालीद्वारेच खालील लेखाशीर्षांतर्गत शासन खाती भरणा करण्यात यावा.

जमा लेखाशीर्ष- ०७००, मोठे पाटबंधारे

८०-सर्वसाधारण

१९० - सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणूका,

(०१)- व्यवस्थापन आस्थापनेवरील खर्चाची प्रतिपूर्ती

(०१) (०१) महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे (०७०० ३३२९)

(०१) (०२) कोंकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे (०७०० ३३३८)

(०१) (०३) तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव (०७०० ३३४७)

(०१) (०४) गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, छत्रपती संभाजीनगर (०७०० ३३५६)

(०१) (०५) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर (०७०० ३३६५)

२. संदर्भाधीन शासन निर्णय व शासन परिपत्रक यामधील तरतूदींच्या अनुषंगाने आस्थापना खर्चाच्या विहित टक्केवारी इतकी रक्कम तिमाही संपल्यानंतर दहा कार्यालयीन कामकाज दिवसांच्या आत उपरोक्त लेखाशीर्षाखाली ग्रास (GRAS) प्रणालीद्वारे जमा करण्यात यावी आणि त्याप्रमाणे अहवाल तात्काळ शासनास व नोडल अधिकाऱ्यास सादर करावा.
३. ग्रास (GRAS) प्रणालीचा वापर करण्यासाठी अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव (जलसंपदा) हे विभाग प्रमुख (HoD) असून सर्व कार्यकारी संचालक, पाटबंधारे विकास महामंडळे हे प्रादेशिक विभाग प्रमुख (Region Head) आहेत.
४. ग्रास प्रणालीचा वापर करून ई-पेमेंट करण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी आभासी कोषागार कार्यालय (व्हर्च्युअल ट्रेझरी), संचालनालय, लेखा व कोषागारे, मुंबई यांचेकडून महामंडळनिहाय User Id व Password देण्यात आला आहे. सदर User Id व Password जलसंपदा विभागाच्या अर्थ - २ कार्यासनाशी संपर्क साधून उपलब्ध करून घ्यावा. तसेच महामंडळ कार्यालयांनी लॉगईन केल्यानंतर सर्वप्रथम पासवर्ड न चुकता बदलण्यात यावा.
५. User Id व Password उपयोगात आणून ग्रास प्रणालीवर योग्यरित्या लॉग इन होते किंवा कसे? ते तपासावे. तपासणीदरम्यान काही अडचणी येत असल्यास त्याबाबत आभासी कोषागार कार्यालय (व्हर्च्युअल ट्रेझरी), नवीन प्रशासकीय इमारत, ५ वा माळा, संचालनालय, लेखा व कोषागारे, मादाम कामा मार्ग, मुंबई- ३२ या कार्यालयाशी संपर्क साधावा.

दुरध्वनी क्रमांक : ०२२ - २२०४०५६४/५६८/५७०

ई-मेल : vtodat.mum-mh@gov.in

६. संदर्भ क्र. ३ मध्ये नमूद शासन परिपत्रकान्वये दिलेल्या सूचना यापुढेही कायम असून सर्व महामंडळांनी त्यानुसार कार्यवाही करून मासिक अहवाल विहित विवरणपत्रांमध्ये शासनास दरमहा सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

७. सिंचन प्रकल्पातून मिळणारी सिंचन व बिगर सिंचन पाणीपट्टीची रक्कम व GRAS द्वारे जमा होणाऱ्या रकमांचा ताळमेळ वित्त विभागाच्या दिनांक ०१ जुलै, २०१६ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार घेण्यात यावा.
८. सदर परिपत्रकास अनुसरून कार्यवाही होते किंवा कसे याबाबतची तपासणी महामंडळातील लेखाधिकारी संवर्गातील अधिकाऱ्याने करावी. त्यावर महामंडळातील वित्त व लेखा अधिकारी यांनी पर्यवेक्षण ठेवावे.
९. महामंडळानी सिंचन व बिगर सिंचन पाणीपट्टीची रक्कम शासनाच्या खात्यामध्ये जमा करतांना शासनाने विहित केलेले अधिनियम / नियम / शासन निर्णय / परिपत्रके यांचे पालन करण्यात यावे.
१०. सदर सूचना सिंचन प्रकल्पातून मिळणारी सिंचन व बिगर सिंचन पाणीपट्टीची जमा होणाऱ्या रकमांसाठीच लागू राहतील. माहिती अधिकारा अंतर्गत प्राप्त होणाऱ्या रकमांकरीता उपरोक्त सूचना लागू राहणार नाहीत.

सदरचे परिपत्रक आभासी कोषागार कार्यालय (व्हर्चुअल ट्रेझरी), संचालनालय, लेखा व कोषागारे, मुंबई यांचे दिनांक २२.०२.२०२३ रोजीच्या पत्राच्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदरचे शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२३०३०६१५०५३८७७२७ असा आहे. सदर परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(देवेंद्र भामरे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) अ. मु. स. (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
- २) सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
- ३) सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
- ४) मा. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) १ व २, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
- ५) कार्यकारी संचालक, सर्व पाटबंधारे विकास महामंडळ.
- ६) मुख्य वित्त व लेखा अधिकारी, सर्व पाटबंधारे विकास महामंडळ.
- ७) सह सचिव / उप सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ३२.
- ८) जिल्हा कोषागार अधिकारी, ठाणे / पुणे / छत्रपती संभाजीनगर / जळगांव / नागपूर
- ९) कक्ष अधिकारी (कोषा प्रशा ५/अर्थसंकल्प), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
- १०) अर्थ - २ कार्यासन संग्रहार्थ.